

שמות החג ומקורותיהם המקראיים

(מתוך [אתר משרד החינוך, מנהל חברה ונוער](#))

חג השבועות - השם המקובל, ככתוב "וחג השבועות תעשה לך ביכורי קציר חיטים" (שמות ל"ד), "שבעה שבועות תספור-לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבועות. ועשית חג שבועות לה' אלוֹקֶיךָ" (דברים ט"ז, ט- י').

חג הקציר - לחג אופי חקלאי, וכך הוא מודגש בתורה "שלוש רגלים תחוג לי בשנה... וחג הקציר ביכורי מעשיך אשר תזרע בשדה" (שמות כ"ג, י"ד- ט"ז). החג חל בתקופת הקציר, תקופת סוף האביב ותחילת הקיץ. תקופה שבה חוגג החקלאי את קציר יבולו. בתקופה שבית המקדש היה קיים הביאו קורבן מיוחד שנקרא "שתי הלחם". כיכרות לחם שנאפו מביכורי קציר החיטים כנאמר "והניף הכהן אותם על לחם הביכורים..." (ויקרא כ"ג, י"ט).

חג הביכורים - "וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם מקרא קודש יהיה לכם" (במדבר כ"ח כ"ו). הביכורים הם ממתנות הכהונה שחייבים היו בני ישראל להביא לבית המקדש. זמן הבאת הביכורים לירושלים הוא מחג השבועות עד חג הסוכות. הביכורים הובאו משבעת המינים שהשתבחה בהן ארץ ישראל: "ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון, ארץ זבת חלב ודבש" (דברים ח' ח').

חג החמישים - על שם שבעת השבועות שסופרים מפסח ומוכרים כימי ספירת העומר "עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום" (ויקרא כ"ג ט"ז).

חג עצרת - כך שמו של החג במשנה בתלמוד ובמדרש (חגיגה י"ז ע"ב). חכמים ראו בחג שבועות המשך לחג הפסח.

יום הקהל - לזכר היקהלות עם ישראל לקראת מתן תורה "ויתן ה' אלי את שני לוחות האבנים כתובים באצבע אלוֹקִים ועליהם ככל הדברים אשר דיבר ה' עימכם בהר מתוך האש ביום הקהל" (דברים ט', י').

חג מתן תורה - שמו זה של החג מבוסס על מקורות תלמודיים שלפיהם ביום ו' בסיון נתנה התורה לבני ישראל על ידי משה בהר סיני "משה קבל תורה מסיני..." (אבות א').